

Beköszöntő

– a natúrpark eszmeisége és a hegyközi, határ menti adottságok összhangja –

A hegyközi medence aprófalvas vidékére elérkező 90-es évek rendszerváltása a vidéki Magyarországra jellemző helyzetképet találta. A helyzetet Füzér, de Pusztafalu, Füzérkajata, Vilyvitány, Felsőregmec, valamint Vágáshuta, Kishuta és Nagyhuta esetében nehezebbé tette a zsákutcás faluként leírt elhelyezkedés, mely a határmenti fekvésből és a medencejellegből egyaránt adódik.

A megszűnő körzetesített tanácsi és termelőszövetkezeti rendszer szétesése, valamint a Hegyköz potenciális termékeinek (perlit, kaolin, faanyag, porcelán, gyümölcsfélék) jövőjét, termékpályáját meghatározó innovatív termékfejlesztés elmaradása, a Hollóházi Porcelángyár – mint a Hegyköz legnagyobb munkaadója – termékfejlesztések ellenére történő piacvesztése; valamint a hagyományos szántóföldi gazdálkodás és legeltető állattartás is visszaesése adja a térség jelenlegi foglalkoztatási gondjainak hátterét. Igaz ugyan, hogy némi átstrukturálódásról beszélhetünk a kisvállalkozások, idegenforgalmi fejlesztések, a mező- és erdőgazdasági termelés, termékfeldolgozás, falusi vendéglátás esetében, de a helyi társadalmakat meghatározó folyamatok továbbra is a munkanélküliség, az elöregedés és az elvándorlás jellemző.

A helyi önkormányzatok az infrastrukturális és intézményi fejlesztés területén komoly előrelépést tudhatnak maguk mögött (víz, gáz, csatorna, belvízrendezés, iskola – művelődési ház – szociális intézményfejlesztések), szinte folyamatosak a közmunka programok, és több közös partnerségen alapuló együttműködést alakítottak ki a Hegyközben a jövőre nézve (ivóvízminőség javítása, kézműves program, hegyközi kerékpárút kiépítése stb.), viszont hiányzott egy olyan fajta jövőkép megfogalmazása, amely:

- Igazodik a vidék környezeti, tájgazdálkodási adottságaihoz;
- Megfelel a fenntarthatóság eszmerendszerének és elvárásainak;
- Vonzóvá teszi a tájat a látogatók és helyben élők számára egyaránt;
- A természetföldrajzi alapokon meglévő, tradicionális kapcsolatokat tesz ismételten élővé;
- Megteremti a természeti adottságoknak megfelelő, a helyi eszme rendszerbe illeszkedő „fenntartható táj” fejlesztési irányelveit;
- Célja a vidéki foglalkoztatás és jövedelemszerző képesség növelése, munkahelyek létesítése, az életminőség javítása és az elvándorlás mérséklése;
- És mindezt széleskörű helyi társadalmi párbeszéddel és összefogással kívánja elérni.

Mivel kötődésem alapján törzsgyökeres füzérinek mondhatom magamat, és eddigi szakmai pályafutásomat az önkormányzati munka mellett az erdőgazdálkodásban és a vállalkozóként töltöttem el, így szabadjon számomra megfogalmazni az alábbi rövid- és hosszú távú célokat:

- a helyben élők számára a legfontosabb ez a csodálatos természeti környezet és a helyi közösségek, melynek megőrzését lokálpatrióta szemlélettel szívükön viselik.

- Nem ipartelepítésben, high-tech parkban fogalmazzák meg jövőképeket, hanem a fenntartható táj és tájhasználat megvalósításában, amelynek része:

- a természetközeli erdőgazdálkodás, és a hozzá kapcsolódó vadgazdálkodás;
- a táji alapú mezőgazdálkodás;
- a helyi feldolgozóipar, helyi termékek és kézművesség fejlesztése,
- a falusi vendéglátás, rekreáció (pihenés),
- a tárgyi és szellemi kulturális örökség védelme, hagyományörzés, műemlékvédelem, falumegújítás,
- valamint a természetvédelmi célokkal harmóniát kereső ökoturizmus hátterének megteremtése és támogatása egyaránt.

A natúrpark – személyes értelmezésemben – egy átfogó területfejlesztési egységet jelent, melyben egyrészt a hely adottságainak, szellemének, kistérsadalmainak jövőképe fogalmazódik meg.

A Szalánci-hegység déli és nyugati felét meghatározó Nagy-Milic hegycsoportban szlovák partnereinkkel közösen egyeztetve kívánjuk a natúrpark gondolat szellemisége szerint fejleszteni, hisz közös tájban élünk. Ezért az itt felmerülő problémákat együttműködésünk révén könnyebben meg tudjuk oldani, illetőleg a lehetőségeket tekintve határon átnyúló kisregionális szint keretében együttesen kedvezőbb eredményeket érhetünk el.

Úgy hiszem, hogy közös kezdeményezésünk első eredményei, sikerei a Hegyköz, illetőleg a Vitányi-rögöktől északra elterülő valamint a Hernád menti szlovák oldal többi kistelepülését tekintve is ösztönző erővel hatnak a natúrpark gondolat és eszmeiség elfogadását illetően. Mindez megfelel az Európai Unió regionális politikájának, mely a korábban megszakított határmenti, kisregionális kapcsolatok újratervisítését, annak támogatását fogalmazta meg.

A Nagy-Milic déli oldalán levő öt község: Füzér, Füzérkomlós, Hollóháza, Kéked, Pusztafalu közigazgatási területén működő natúrpark egyfajta integrációt kíván megvalósítani, a megfogalmazott célok szellemében. A térség eddigi összefogásban megmutatkozó társadalmi tőkéje lehetővé teszi, hogy méltán remélhessük e helyi kezdeményezés későbbi sikerét és kiteljesedését.

Horváth Jenő

Füzér község polgármestere